

Verkiezingsprogramma
CDA Maastricht 2010 - 2014

Zin in Maastricht

Zin in Maastricht, CDA verkiezingsprogramma 2010-2014

Welkom	2
1) Veiligheid	3
- Leefbaarheid en veiligheid	
- Gemeentelijk veiligheidsbeleid	
- Leefbaarheid in wijk en buurt	
- Publieke ruimte	
2) Gezinnen, jongeren, ouderen en generatiebeleid	6
- Gezinnen	
- Jongeren	
- Studenten	
- Ouderen c.q. senioren	
- Generatiebeleid	
3) Onderwijs, welzijn, zorg, sport en cultuur	9
- Onderwijs	
- Participatie	
- Zorg	
- Een gezond sportklimaat	
- Vrijwilligers	
- Kerken en levensbeschouwelijke organisaties	
- Erfgoed, kunst en cultuur	
4) Economie en werkgelegenheid	16
- Sociale zekerheid	
- WSW	
- Armoedebeleid	
5) Ruimte en wonen	19
- Wervende woonmilieus	
- Het Project A2 Maastricht	
6) De stad Maastricht en haar omgeving	21
- De stad	
- Zuid Limburgse stad en (Eu)regionaal centrum	
- Het balkon van Europa	
- Maastricht mondiaal	
7) Duurzaamheid, milieu en water	24
- Groene stad en landelijke omgeving	
8). Mobiliteit	27
9) Politiek en bestuur	29
- Gedrag	
- Samenstelling	
- Mensen en financiën	

Welkom,

Of u nu belangstellende, kiezer of lid bent, wij heten u welkom bij het CDA. Het CDA is geen 'One-issue' partij, nee wij zijn een brede volkspartij met een op christelijke waarden en normen geïnspireerde visie op de wereld om ons heen. Die visie baseren wij op vier uitgangspunten te weten: gerechtigheid, gespreide verantwoordelijkheid, solidariteit en rentmeesterschap. Deze vier punten staan in de keuzes die wij maken centraal.

Zo kiezen wij voor een samenleving waarin de **gerechtigheid** kan opbloeien, waar de overheid wetten handhaaft, en beleid tot gelding laat komen. Waar een gemeente op een rechtvaardige wijze bestuurt en de belangen van sociaal en economisch zwakkeren beschermd worden. **Solidariteit** laat zien dat wij als mensen boodschap hebben aan elkaar, dat sterken opkomen voor zwakkeren, dat de overheid sociale garanties biedt. En dat burgers en maatschappelijke organisaties werken aan de samenleving van morgen. **Gespreide verantwoordelijkheid** betekent dat de overheid de verantwoordelijkheid van mensen en organisaties erkent en bevordert, en hen de ruimte geeft om dat waar te maken. Immers niet alles kan door de overheid worden gedaan. Het CDA is een optimistische partij. Wij geloven in de kracht van mensen en de kansen en uitdagingen die de toekomst biedt. Dat brengt ons ook tot het vierde punt: **rentmeesterschap**. Dit houdt in dat wij zorgvuldig moeten omgaan met de wereld van vandaag, of het nu gaat om het milieu, het klimaat, wetenschap, techniek, de arbeidsverdeling, cultuurvorming, etc. Deze wereld verdient het om doorgegeven te worden aan volgende generaties. Dat nodigt ons uit om te werken aan die wereld van morgen. Dichtbij en veraf. Vanuit deze gedachten willen wij werken aan de stad waar we trots op zijn en waar we ons thuis voelen. Het CDA heeft zin in Maastricht. U toch ook?

1. Veiligheid

Leefbaarheid en veiligheid

Het CDA staat voor een veilige en leefbare stad. Dit betekent dat de overheid in de stad de rechtsorde handhaaft. In de stad mogen geen vrijplaatsen ontstaan waar onwettige praktijken worden gedoogd en de overheid als handhaver van die rechtsorde geen voet aan de grond meer krijgt.

De overheid dient daarnaast de eigen verantwoordelijkheid van burgers en hun gemeenschappen te respecteren en te beschermen. Juist in de stad is de kans groot dat gerechtvaardigde belangen van mensen en hun verbanden botsen. Het is de taak van de overheid om die samen te brengen en indien mogelijk te harmoniseren of hen zelf de gevolgen van hun opstelling te doen inzien en daarvan rekenschap te nemen.

Actiepunten:

- veiligheid, leefbaarheid en verdraagzaamheid gelden als toetsingsnormen voor alle toekomstige gemeentelijke beleidsvoornemens;
- het CDA wil van uit het Buurtgericht Werken, intensief contact onderhouden met de 40 buurtraden. De wijkteams vervullen een belangrijke rol bij het signaleren van problemen op het gebied van schoon, heel en veilig. Ook in de toekomst zullen afspraken worden gemaakt met de buurtraden die vastgelegd worden in de twee jaarlijkse Stadsdeelprogramma's.

Gemeentelijk veiligheidsbeleid

Het CDA wil de veiligheidsproblemen in de stad samen met de partners - politie, maatschappelijke organisaties en burgers - voortvarend en integraal aanpakken door preventie, zorg en handhaving. Inzet is het behoud van het huidige veiligheidsniveau en verbetering waar nodig. Bewoners en maatschappelijke organisaties spelen een belangrijke rol bij het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in de buurten. De overlast door drugs, geweld en criminaliteit moet verder worden teruggedrongen. Het zou mooi zijn als de coffeeshop uit het straatbeeld verdwijnt. Gelet op de Nederlandse wetgeving en de huidige omstandigheden is dit vooralsnog geen reële optie. Daarom is het belangrijk te zorgen voor een goede regulering om zo de overlast te beperken. Het CDA streeft er naar om de coffeeshops te spreiden over de stad en het aantal te verminderen. In de komende periode zal het coffeeshopbeleid worden geëvalueerd, waarbij ook de ervaringen elders worden meegenomen.

Actiepunten:

- de gemeente draagt zorg voor een daadkrachtige en integrale aanpak van onveilige situaties;
- illegale zaken en criminaliteit worden voortvarend bestreden. De buurten moeten veilig en leefbaar zijn. Gemeente en buurtbewoners gaan hiervoor samen aan de slag;
- strakke en goede handhaving van regels dienen te gelden voor de coffeeshops en cafés ter vermindering van de overlast;
- evaluatie coffeeshopbeleid.

Leefbaarheid in wijk en buurt

Onderzoek lijkt uit te wijzen dat het gevoel van vervreemding van buurtgenoten de kern van het probleem van onveiligheid is, waarbij de al van oudsher wonende bewoners treuren om de veranderingen in de buurt, het wegtrekken van bewoners en het vestigen van nieuwe bewoners met een andere of anders veronderstelde levensstijl. Dat is een bron van spanning en onbehagen. Dergelijke wijken worden probleemwijken.

Onder probleemwijken verstaan we wijken met een achterstand op economisch, sociaal of fysiek gebied. Wetenschappelijk onderzoek heeft uitgewezen dat het bij het verbeteren van veiligheid en leefbaarheid vooral gaat om veranderingen op sociaal en cultureel gebied. Belangrijk zijn zaken zoals participatie en burgerschap. Als bewoners een hoge mate van discipline, tolerantie en zelfbeheersing aan de dag leggen, worden veel conflicten voorkomen. Kortom, fatsoen moet je doen! En daarnaast hebben wijkbewoners, in het bijzonder in de probleemwijken, waar veel dreiging en overlast is, vooral behoefte aan steun; ze willen dat de overheid hen helpt als zich afwijkende gedragingen voordoen. Van de politie wordt vooral verwacht dat deze hulp biedt bij het voorkomen en oplossen van overlast. Voor nieuwkomers hanteert het CDA de leus: veeleisend en verbindend. Het CDA staat voor een verdraagzame en respectvolle samenleving. Dat kan alleen als alle mensen zich daarvoor inzetten binnen de kaders van onze fundamentele waarden en normen.

We zien aan alles – en daarin is Maastricht niet uniek – dat de cohesie in de samenleving onder druk staat. Samenhang en verbondenheid worden ingeruild voor individualisme. Het CDA ziet de buurt nog altijd als de plek waar mensen leven: ‘In de buurten gebeurt het’. Het CDA is dan ook van mening dat de aanwezigheid van verenigingen in de buurten een belangrijke rol speelt in de leefbaarheid van buurten. Cultuur en sport verbreederen en creëren begrip voor elkaar. Ze zijn belangrijk voor de versterking van de cohesie, van de verdraagzaamheid ten opzichte van elkaar.

Actiepunten:

- het stimuleren van sociale cohesie als centraal doel stellen, daar waar het gaat om overheidsinterventie. In onze ogen betekent dat dat een gemeente slechts dan faciliteert, indien het groepen van mensen betreft, die samen activiteiten ontplooiën die ook anderen boeien en binden;
- prioriteit voor buurtveiligheidsteams, waaronder toezichthouders en/of wijkagenten;
- handhaven van het schooladoptieplan ‘Doe effe normaal!’, waarbij voorlichting wordt gegeven aan de jeugd over wangedrag, alcohol en drugs;
- het bevorderen van een multiculturele en diverse Maastrichtse samenleving, waarin respect en verdraagzaamheid centraal staan.

Publieke ruimte

De publieke ruimte is de ruimte die de inwoners van de stad met elkaar delen en gezamenlijk gebruiken. In een woonstad hoort ook dat je met elkaar regels afsprekt om de leefbaarheid in die publieke ruimte te waarborgen en die naleeft. Het CDA blijft in die zin ook het adagium ‘Schoon, heel en veilig’ trouw. Wanneer de openbare ruimte netjes wordt gehouden, neemt het gevoel van veiligheid toe. Voorbeelden daarvan zijn: het opruimen van zwerfvuil en hondenpoep, het schoonhouden van milieuperrons, maar ook het onderhoud van trottoirs en wegen.

De publieke ruimte is ook de ruimte die wordt gebruikt voor evenementen. Evenementen kennen ook een aantal ongewenste neveneffecten. Overlast als wildplassen, overmatig alcoholgebruik, gebruik van geweld enzovoorts mogen niet getolereerd of normaal gevonden worden. Aan de aard van een evenement, het karakter van een doelgroep en de activiteit, kan men vooraf een risico-inschatting maken. En dus ook proactief maatregelen nemen: hoe de mogelijkheid van het vóórkomen van risico's terug te dringen en hoe te handelen als er toch iets gebeurt? Bij een evenement met grote aantallen mensen, en dus niet alleen jongeren, waarbij alcohol wordt geschonken, liggen alcoholmisbruik en eventuele vechtpartijen in de lijn van verwachting, hoe afkeurenswaardig ook. Het CDA is van mening dat, net als met carnaval, ingezet wordt op voorlichting en verzwaarde (particuliere) handhaving, waarbij de verantwoordelijkheid daarvoor ligt bij de organisator van het betreffende evenement. Het is van belang zaken aan de voorkant te regelen. Dit betekent, dat veel aandacht moet worden geschonken aan preventie.

Actiepunten:

- preventieve maatregelen treffen ter voorkoming van vandalisme (voorlichting, inrichting publieke ruimte, materiaalkeuze en dergelijke) maar tevens repressief optreden tegen vandalisme;
- bij evenementen dienen de organisatoren zorg te dragen voor verantwoord alcoholgebruik en een ordelijk verloop;
- jaarlijks publiekelijk een compliment toekennen in de vorm van een prijs aan organisatoren van evenementen die het goed doen en daarmee een positief voorbeeld stellen;
- starten met zogenaamde wijkonderhoudsploegen, waardoor meer binding ontstaat tussen de uitvoering en de mensen in de buurt.

2. Gezinnen, jongeren, ouderen en generatiebeleid

Gezinnen

Het CDA vindt het familie- en gezinsleven van groot belang. Hier leren kinderen om te gaan met regels en verantwoordelijkheden. Hier komt de verantwoordelijkheid van ouders voor hun kinderen het beste tot haar recht. Voor kinderen dient het gezin een plek te zijn van liefde en vertrouwen. Helaas loopt het in het leven soms anders dan wij hopen en verwachten. Het opvoeden van kinderen kan soms een zware opgave zijn. In de visie van het CDA is het dan gewenst dat de gemeente ouders en opvoeders stimuleert bij hun opvoedende taak. Dat kan door cursussen aan te bieden, maar ook door middel van goede scholingsmogelijkheden, opvang en ondersteuning voor kinderen, plekken voor ontspanning en ontmoeting. Ter bescherming van zwakkeren, kan het nodig zijn dat de gemeente of een hulpinstelling ingrijpt 'achter de voordeur'; dit onverlet de verantwoordelijkheid die ouders hebben voor de opvoeding.

Actiepunten:

- de gemeente zorgt voor een snelle realisering van een centrum voor jeugd en gezin (CJG) waar ouders en opvoeders gemakkelijk terecht kunnen met vragen over het opvoeden van kinderen. Dit is van belang voor alle betrokkenen;
- de gemeente biedt in samenwerking met het centrum voor jeugd en gezin ouderschaps cursussen aan. Dit draagt bij aan het welzijn van zowel ouders als kinderen;
- binnen de gemeente is er een wethouder met als aandachtsgebied jeugd en gezin;
- ieder probleemgezin krijgt een gezinsvoogd via het CJG;
- voor ernstige probleemgezinnen wordt intensieve en niet vrijblijvende gezinsbegeleiding aangeboden.

Jongeren

Een maatschappij zonder jeugd heeft geen toekomst, mist dynamiek en verwondering. Daarom verdienen jongeren speciaal onze aandacht. Enkele aandachtspunten moeten hier zeker genoemd worden. Het is wenselijk dat jongeren een eigen plek krijgen in de wijk, bijvoorbeeld door (sport)voorzieningen en goede naschoolse activiteiten te creëren. Bestaande accommodaties dienen in hun programmering voldoende aandacht te besteden aan de behoeften van jongeren. Denk hierbij aan poppodia en op jongeren gerichte kunsttentoonstellingen. Ook het stimuleren van een gezonde leefstijl is een aandachtspunt voor de gemeente. Samen met bijvoorbeeld sportverenigingen en scholen kan gewezen worden op de risico's van overmatig alcoholgebruik, ongezonde voeding, drugsgebruik, gokverslaving enzovoorts. Verreweg de meeste jongeren zijn gemotiveerd om aan de slag te gaan op scholen of bij bedrijven en aanspreekbaar op hun verantwoordelijkheid. Sommige jongeren veroorzaken helaas problemen. Het aandeel van jongeren en jongvolwassenen met betrekking tot overlast en criminaliteit is hoog. De gemeente moet daarom niet terughoudend zijn in het nemen van maatregelen zoals extra toezicht, preventief fouilleren en het realiseren van veilige plekken. Om versnippering van beleid te voorkomen en een goede afstemming tussen de diverse beleidsterreinen te bewerkstelligen dient er een integraal jongerenbeleid te komen.

Actiepunten:

- initiatieven van of voorzieningen voor jongeren worden waar mogelijk ondersteund;
- jongeren en hun organisaties worden betrokken bij beleidsvorming en totstandkoming van voorzieningen voor de jeugd (cultuur, sport, recreatie, welzijn).

Studenten

Maastricht wil zich ook de komende jaren profileren als een moderne universiteitsstad waar studenten zich thuis voelen. De jongeren en de studenten zorgen voor veel dynamiek in onze stad. Maastricht wil een gastheer zijn voor alle studenten. We willen zoveel als mogelijk is, tegemoet komen aan de wensen van de studenten. Dat betekent optimaal aandacht, voldoende betaalbare huisvesting, sportmogelijkheden, recreatie en ondersteuning bij het organiseren van evenementen. Maastricht wil de mix tussen de studenten en de overige inwoners stimuleren door zoveel mogelijk samen op te trekken en actief te zijn. De universitaire wereld is in veel opzichten een wereld op zich met voorzieningen die nadrukkelijk onderwijs gerelateerd zijn, maar ook gericht zijn op het studentenleven. Ongeacht hun bijzondere positie is het wenselijk dat de studenten zich volwaardige burgers voelen in Maastricht. De gemeente dient daarom te bevorderen dat studenten participeren in reguliere voorzieningen, verenigingen, instellingen en dergelijke.

Actiepunten:

- de gemeente stimuleert de integratie van de studenten in de Maastrichtse samenleving;
- bijzondere aandacht dient in de komende jaren uit te gaan naar de groeiende groep internationale studenten. Hierbij dient specifiek aandacht te zijn voor de toegankelijkheid van voorzieningen door meertalige informatie;
- het huidige convenant tussen de Universiteit en Gemeente Maastricht zal voortvarend worden uitgevoerd;
- faciliteren van initiatieven ter bevordering van de werkgelegenheid die ertoe bijdragen dat afgestudeerden zich blijvend in Maastricht vestigen;
- bij studentenhuizen dient in overleg met de woningstichtingen een nieuw inningsstelsel voor gemeentelijke heffingen te worden gehanteerd, waarbij de bewoners individueel worden aangeschreven.

Ouderen c.q. senioren

Het gaat hier om een grote en veelzijdige groep, variërend van zeer vitaal tot hulpbehoevend. Van belang is dat men volwaardig meetelt in de samenleving. Discriminatie van senioren dient te worden voorkomen. De groep 50-plussers moet bij sollicitaties gelijke kansen krijgen als ieder ander. Zij blijven van grote waarde in bedrijven en instellingen.

Mede door een goede gezondheidszorg leven mensen langer en zijn steeds meer ouderen maatschappelijk actief. Het streven moet er op zijn gericht dat men zo lang mogelijk kan meedoen in de samenleving. Dit kan bevorderd worden door een goede bereikbaarheid van de meest essentiële voorzieningen. In de groep ouderen komen ook problemen voor zoals vereenzaming, een kwetsbare gezondheid en een krap inkomen. Voor deze mensen is het van belang dat er ouderenadviseurs komen waar men een beroep op kan doen, en die bijdragen aan een goede kwaliteit van leven voor onze senioren. De gemeente ondersteunt instellingen die zich inzetten voor

mantelzorg en mantelzorgers. En ook voor ouderen en hun organisaties geldt, evenals bij jongeren, dat zij betrokken worden bij beleidsvorming voor hun doelgroep en dat er een integraal ouderenbeleid komt.

Actiepunten:

- beletselen voor deelname van senioren aan het arbeidsproces dienen te worden weggenomen;
- ouderen moeten zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen. De gemeente stuurt aan op voldoende levensloopbestendige woningen en voor aanleunwoningen bij zorgcomplexen;
- ouderenadviseurs en steunpunten voor mantelzorg hebben, in samenwerking met ouderen- en welzijnsorganisaties, een belangrijke taak bij de individuele hulpvraag van ouderen op het gebied van wonen, zorg en welzijn;
- daar waar nodig stimuleert de gemeente periodieke huisbezoeken om de risico's op vereenzaming en verwaarlozing van ouderen te monitoren.

Generatiebeleid

Het CDA wil zich inzetten voor een vitale lokale samenleving die gedragen, wordt door respect voor elkaar. In dit opzicht is het wenselijk dat er ontmoetingen tussen generaties, tussen oud en jong plaatsvinden. Ouderen en jongeren hebben elkaar veel te bieden. De dynamiek van de jeugd en de ervaring van de ouderen kunnen elkaar goed aanvullen. Een goed voorbeeld is het verrichten van vrijwilligerswerk door jongeren bij zorginstellingen.

Actiepunt:

- de gemeente ondersteunt programma's en activiteiten gericht op binding en ontmoeting van generaties en waaraan oud en jong kunnen deelnemen.

3. Onderwijs, welzijn, zorg, sport en cultuur

Onderwijs

Opgroeïende kinderen moeten in ons land de kans krijgen hun talenten te ontwikkelen. Dit begint vaak op school. Kinderen en jongeren hebben recht op kwalitatief goed onderwijs op scholen waar een prettig en veilig leefklimaat heerst. Samen met de onderwijsinstellingen dient de gemeente hieraan bij te dragen. Om jongeren een goede toekomst te bieden dient schooluitval te worden voorkomen. Een goede onderwijshuisvesting is een belangrijke voorwaarde voor goed onderwijs. De gemeente heeft op basis van de wet een bijzondere verantwoordelijkheid voor de onderwijsgebouwen. De mogelijkheden dienen te worden onderzocht om de gelden voor gebouwen (onderhoud, en dergelijke) door te sluisen naar de schoolbesturen zodat zij binnen te maken afspraken zelfstandig deze gelden voor het onderhoud kunnen beheren. Het CDA ziet scholen niet los van hun maatschappelijke omgeving. Hier is de eigen verantwoordelijkheid van schoolbesturen aan de orde, maar de gemeente kan wel een handje helpen om de samenwerking tussen scholen en instanties te bevorderen. Denk bijvoorbeeld aan de samenwerking van scholen met o.a, het verenigingsleven, bedrijfsleven, kerkelijke verbanden, buurtwerk. De realisering van brede scholen, waar het om meer gaat dan alleen onderwijs, zijn van groot belang. Het CDA wil dit dan ook graag bevorderen. In dit verband is ook de realisering van kindcentra van belang. Hier gaat het om voorzieningen waarbij verschillende functies met betrekking tot kinderen onder één dak worden gebracht (kinderopvang, peuterspeelzaal, school en eventuele medische zorg), wat de ontwikkeling van kinderen alleen maar ten goede komt. Opvoeding en onderwijs gaan vaak hand in hand. Het CDA vindt het daarom belangrijk dat ouders / verzorgers optimaal bij de school worden betrokken. In het onderwijs dient het kind centraal te staan. Bij de omvang van scholen moet de menselijke maat in acht worden genomen zodat leerlingen persoonlijke aandacht en begeleiding kunnen krijgen. In Maastricht hebben wij te maken met bevolkingskrimp. Dit treft ook het onderwijs. Toch hechten wij er waarde aan dat de scholen in kernen en wijken als het even kan gehandhaafd worden. Een school vervult een belangrijke rol in de leefbaarheid. Een punt van aandacht vormt de grote uitstroom van kinderen naar scholen in België. Voor zover de gemeente daaraan kan bijdragen worden maatregelen getroffen om de uitstroom van scholieren naar België om te buigen. Daarbij kan worden gedacht aan een schoolklimaat dat wordt gekenmerkt door respect en discipline. Binnen de stad Maastricht blijft de universiteit een prominente plaats innemen. De relatie tussen universiteit, andere onderwijsinstellingen (met name HBO, zoals conservatorium, toneelacademie, hotelschool, kunstacademies, internationale opleidingen) en gemeente Maastricht dient gekenmerkt te blijven door een goede samenwerking. Dit past ook bij de reputatie van Maastricht als internationale stad en kennisstad.

Actiepunten:

- de gemeente draagt zorg voor een goede afstemming van wensen en behoeften met de onderwijsinstellingen;
- ongeoorloofd schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten wordt teruggedrongen. Jongeren die uitvallen worden teruggeleid naar school of naar een baan en als dat niet lukt, naar een zorgtraject;
- brede scholen moeten uitgroeien tot een basisvoorziening waarin ook de voor- en naschoolse opvang, peuterspeelzaal, kinderopvang en andere

gemeenschapsvoorzieningen een plek hebben. Als zodanig wordt de realisering van kindcentra bevorderd;

- Vanwege de bevolkingskrimp en de gevolgen die dit heeft voor het onderwijs dient de gemeente de samenwerking tussen de onderwijsinstellingen te bevorderen (met name Stichting Jong Leren en MosaLira).
- de kwaliteit van onderwijs staat voorop. Indien de onderwijsinspectie constateert dat een school niet voldoet aan de kwaliteitseisen moet worden ingegrepen door de onderwijsinspectie en indien nodig samen met de gemeente;
- in de school en op het schoolplein dienen kinderen zich veilig te voelen. Zonodig wordt het maatschappelijk werk ingezet om te voorkomen dat onenigheid tussen ouders / verzorgers zich uitstrekt tot de school;
- waar mogelijk dient de samenwerking tussen universiteit, andere onderwijsinstellingen en gemeente te worden uitgebouwd.

Participatie

In de visie van het CDA zijn alle mensen in onze samenleving gelijkwaardig. Er is een goede balans tussen rechten en plichten, tussen vrijheid en verantwoordelijkheid. Om dit doel te bereiken zijn nieuwe Nederlanders goed geïntegreerd en is er volop aandacht voor mensen of groepen die op een of andere manier een achterstand hebben opgelopen. Kennis van culturen, religie, rechten en plichten, waarden en normen dient via het onderwijs en het maatschappelijke debat in onze stad te worden bevorderd. Een dergelijk debat dient niet de tegenstellingen te verscherpen maar juist wederzijds respect en waardigheid van omgangsvormen te bevorderen. Meedoen aan de samenleving, elkaar de ruimte geven en elkaar opzoeken dient de leidraad te zijn.

Actiepunt:

- ondersteunen van initiatieven die het meedoen aan de samenleving van brede groepen bevorderen.

Zorg

In de komende jaren zal de vraag naar zorg toenemen in onze stad. De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) zal dan ook steeds vaker worden aangesproken. Het continu perfectioneren van de uitvoering zal hoge prioriteit moeten krijgen. Zo zal bijvoorbeeld op het gebied van vervoer en bereikbaarheid een onderzoek nodig zijn, zodat nieuwe inzichten ontstaan op het betaalbaar houden van deze voorzieningen en de gevolgen van differentiatie in parkeertarieven (zie mobiliteit). Nieuwe vervoerssystemen, zoals de tram moeten zo dicht mogelijk bij het centrum kunnen komen. Het openbaar vervoer dient juist voor ouderen en zorgbehoevende van hoge kwaliteit te zijn.

De financiële consequenties van besluiten, maar bovenal de effecten van WMO maatregelen moeten optimaal gecoördineerd worden. Het bevorderen van de zelfredzaamheid en deelname aan het maatschappelijk leven dient voorop te staan. Op de eerste plaats dienen mensen en hun sociale omgeving zelf verantwoordelijkheid te dragen. Daar waar dat niet langer gaat of kan, komt de overheid in beeld.

Actiepunten:

- door gerichte inzet van de WMO dient zorg op maat te worden aangeboden;

- programma's ter stimulering van de zelfredzaamheid van zieken, gehandicapten en ouderen worden ondersteund.

Een gezond sportklimaat

In de afgelopen jaren is het sportbeleid grondig onder de loep genomen. Conclusie was dat veel sportverenigingen kampen met problemen. Geen goed clubgebouw of veld, problemen bij het vinden van nieuwe (bestuurs)leden en in veel gevallen financiële moeilijkheden. Daarnaast viel op dat het budget voor sport niet eerlijk verdeeld werd. Veel type sporten waren op de achtergrond of in de vergetelheid geraakt. Het aantal niet georganiseerde sporters is fors toegenomen maar er werd nauwelijks geïnvesteerd in sportfaciliteiten voor deze groep.

In de afgelopen jaren was de inzet ook gericht op de effecten van overgewicht, meer bewegen voor ouderen en sportmogelijkheden in de buurt, zoals Cruijfcourts door de BOS (buurt onderwijs en sport)medewerkers. Tot slot groeide het besef dat een gezond sportklimaat van grote waarde is voor de aantrekkingskracht op nieuwe inwoners en het vasthouden van inwoners en het bevorderen van de onderlinge contacten tussen beide groepen.

Het CDA wil deze lijn naar een gezond sportklimaat stevig doorzetten. Het nieuwe sportbeleid staat voor vitale verenigingen, eigentijds binnen- en buitensportaccommodaties van een goed kwaliteitsniveau, ondersteuning voor verenigingen door sportparkmanagers en parkbeheerders, meer aandacht voor andere type sporten, en inzet op sportevenementen die sportdeelname daadwerkelijk bevorderen (Maastrichts Mooiste, Start to run). De inzet van sportstimulering in buurten in samenwerking met de basisscholen zal worden voortgezet. In dit kader zal ook een plan worden uitgewerkt om deelname aan de zwemsport via de scholen te bevorderen.

De banden met de Universiteit Maastricht zullen worden versterkt als het gaat om onderzoek naar sport en bewegen en het programma Student en Sport. Het CDA volgt de realisatie van de 5 kwaliteitsportparken nauwlettend.

Naast het Basissportpark in Itteren is het ook gewenst om het sportpark Wolder, vanwege zijn excentrische ligging, als basissportpark aan te wijzen. Met de andere sportparken zal op basis van goed overleg met alle verenigingen gewerkt worden aan de uitwerking en planning om de noodzakelijke kwaliteitsslag te maken. Tijdens deze overgangperiode zal in een open dialoog met de verenigingen aandacht geschonken worden aan de kwaliteit van de bestaande parken.

Om de ambities tot een hogere sportdeelname waar te maken zal een ruimer budget voor sport noodzakelijk zijn. Tevens zal optimaal ingezet worden op het verwerven van derde geldstromen voor stervoorzieningen (kleinschalige sportvoorzieningen) in buurten en sportieve evenementen. In overleg met de regio zal gewerkt worden aan een goede planning en promotie van sportevenementen. Vanuit deze regionale samenwerking zal een sportieve aanloop gemaakt worden richting het WK wielrennen in 2012.

De plannen voor de Life & Science Campus in Randwyck zullen versneld worden uitgewerkt. Uitgebreide sportfaciliteiten zijn aan deze Campus direct verbonden. Het CDA stelt dan ook voor om het sportpark Heugem direct te verbinden met deze nieuwe ontwikkelingskansen.

Het CDA wil zoveel mogelijk kansen benutten om ook de vissport in Maastricht meer kans te bieden. Dat betekent aandacht voor goed bereikbare plekken langs het

water. De Amby Vijver zal bij de herontwikkeling van de Geusselt hierin worden mee genomen. Ook in het Grensmaas project ontstaan kansen die ten volle moeten worden benut.

Het CDA wil meer aandacht voor mensen met een handicap in relatie tot sportdeelname. Net als bij het nieuw te bouwen zwembad zal ook bij andere nieuwe sportfaciliteiten nadrukkelijk aandacht moeten zijn voor deze mensen

Maastricht en MVV horen bij elkaar. Toch is het primair een zaak voor de clubleiding zelf zorg te dragen voor een financieel gezonde vereniging. Het CDA hecht grote waarde aan de veiligheid van het MVV stadion. Vanuit die invalshoek is het CDA bereid om periodiek een financiële bijdrage te leveren aan de Stichting Stadion de Geusselt.

Actiepunten:

- het gemeentelijk sportbeleid dient gericht te zijn op zowel de georganiseerde als de ongeorganiseerde sporter;
- naast recreatieve sportbeoefening, die van groot belang is voor de volksgezondheid, zal de gemeente zich actief blijven inzetten voor het binnenhalen van aansprekende sportevenementen;
- de realisatie van kwaliteitssportparken met daarnaast enkele basissportparken, zal voortvarend worden doorgezet.

Vrijwilligers

Verenigingen

Het CDA Maastricht streeft naar een samenleving waarin mensen naar elkaar omzien en verantwoordelijkheid voor elkaar nemen. Heel praktisch ziet men dit terug daar waar mensen participeren in verenigingen. Binnen een vereniging zetten mensen zich vrijwillig in voor een gemeenschappelijk doel. Op natuurlijke wijze raken mensen daar tevens betrokken bij elkaar.

Het gemeentelijke beleid moet gericht zijn op het faciliteren van verenigingen, mede aangezien zij een maatschappelijk rol hebben in het bevorderen van sociale cohesie, het mogelijk maken dat mensen in redelijkheid in sociale verbanden kunnen leven en kunnen participeren in de samenleving. Het subsidiebeleid moet daarop ingericht zijn. Binnen de WMO-cliëntenraad moet dit als specifiek aandachtspunt genoemd worden in de advisering met betrekking tot het WMO beleid.

Het jeugd- en jongerenwerk en de op dit gebied actieve verenigingen leveren een belangrijke bijdrage aan het groeien naar volwassenheid, het leren van het maatschappelijk participeren en het vinden van de eigen identiteit van kinderen en jongvolwassenen.

Het CDA Maastricht is van mening dat jeugd- en jongerenwerk voldoende ruimte moet worden geboden. De ontplooiingsmogelijkheden voor deze doelgroepen staan de laatste jaren echter danig onder druk. Maastricht is, zoals vaker gezegd en geschreven, een compacte stad in een wijds landschap. In de stad is relatief weinig groen te vinden en daarbuiten geldt een streng regime dat is opgelegd door de betreffende beheerders, veelal milieuorganisaties. Buitenleven, sport en spel is echter onlosmakelijk verbonden met bijvoorbeeld de jeugd- en jongerenorganisatie Scouting.

Het CDA is dan ook van mening dat deze organisaties binnen bepaalde kaders, de mogelijkheid moet hebben om van deze buitengebieden gebruik te maken, afwijkend van de reguliere openstelling. In ruil daarvoor mag een wederdienst in het kader van het beheer en onderhoud worden gevraagd.

Actiepunten:

- mogelijk maken dat mensen in redelijkheid in sociale verbanden kunnen leven en kunnen participeren in de samenleving (sociale cohesie);
- bevorderen van maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid, met aandacht voor kwetsbare groepen;
- ondersteunen van organisaties en het stimuleren van vrijwilligersinitiatieven;
- duurzaam versterken van het vrijwilligerswerk;
- opnemen van criteria met betrekking tot (beperkte) beschikbaarheid van de buitengebieden voor jeugd- en jongerenorganisaties in de contracten met beheerders.

Vrijwilligerswerk en mantelzorg

Vrijwilligers zijn de ruggengraat van onze samenleving. Veel maatschappelijk nuttige taken blijven liggen als er geen mensen zijn die zich onbezoldigd willen inzetten voor de medemens. Vrijwilligers moeten hierin ondersteund worden door rekening met hen te houden in beleid, door voorzieningen te bieden voor deskundigheidsbevordering en door praktische ondersteuning. Het CDA Maastricht kiest voor een gemeentelijke rol in de voorzieningen om vrijwilligers te werven en is

van mening dat daarbij extra aandacht zal moeten zijn voor het werven en behouden van jongeren als vrijwilligers. Een goed voorbeeld is het stimuleren van de maatschappelijke stage.

Mantelzorgers zijn mensen die zorgtaken op zich hebben genomen voor een dierbare die is aangewezen op hulp en verzorging. Het CDA Maastricht wil een gemeente die zorgt voor een stuk verlichting voor deze, vaak zwaarbelaste mensen, via specifiek beleid voor de mantelzorgers. Tevens dient er sprake te zijn van deskundigheidsbevordering bij het maatschappelijk werk of de openbare geestelijke gezondheidssector zodat niet alleen een collectief ondersteuningsaanbod maar tevens maatwerk geleverd kan worden.

Het CDA vindt dat de gemeente de waardering van vrijwilligers en mantelzorgers tot uitdrukking moet blijven laten komen door hen te ondersteunen bij hun waardevolle taak.

Dit kan o.a. door het toekennen van gemeentelijke subsidies voor organisaties die vrijwilligers en mantelzorgers ondersteunen. Er kan ook administratieve ondersteuning gegeven worden of een vergoeding voor kinderopvang aan te bieden. Daarnaast moeten vrijwilligers en mantelzorgers jaarlijks in het zonnetje worden gezet op een speciale 'Dag voor de vrijwilliger'.

Actiepunten:

- de gemeente biedt financiële, administratieve en bestuurlijke ondersteuning aan (organisaties van) vrijwilligers en mantelzorgers.

Kerken en levensbeschouwelijke organisaties

Kerken, moskeeën, synagogen en levensbeschouwelijke organisaties, zoals het Leger des Heils, vervullen een belangrijke rol bij de bewustwording van en het zoeken naar oplossingen van maatschappelijke problemen. Kerken en levensbeschouwelijke organisaties spelen een belangrijke rol bij het opvangen van vluchtelingen, van daklozen en bij de bestrijding van armoede. Het CDA is van mening dat kerken en daarmee te vergelijken instituties betrokken moeten worden bij de uitvoering van (onderdelen van) de WMO. De religieuze gemeenschappen van de Maastrichtse kerken en moskeeën vervullen een belangrijke functie. Het CDA is dan ook voorstander van het voortzetten van tenminste het huidige subsidiebeleid ter ondersteuning van dit type activiteiten.

Erfgoed, kunst en cultuur

Erfgoed

In Maastricht is veel cultureel en historisch erfgoed terug te vinden. Dit is van groot belang voor de identiteit van Maastricht, haar inwoners, voor de Maastrichtse cultuur en bovenal voor het toerisme. Maastricht moet zorgvuldig en respectvol met haar erfgoed omgaan. Zeker nu steeds meer van de historisch aan Maastricht gebonden zaken minder vanzelfsprekend worden door een verdergaande modernisering en generalisering van de maatschappij is het belangrijk om de uniciteit en eigenheid van onze stad te behouden. Een juiste balans tussen nieuw en oud (bijvoorbeeld architectuur versus monumenten) kan daar een spannend accent aan toevoegen.

Ook met het niet-fysieke erfgoed dient zorgvuldig omgegaan te worden. Het CDA-Maastricht vraagt daarom permanente waakzaamheid voor het behoud van de Maastrichtse taal en cultuur zoals onder andere de 'Mestreechter Vastelaovend'. Het aan de openbaarheid ontvallen van de Sphinxzaal is een fikse aderlating. Het CDA Maastricht is van mening dat een goed alternatief binnen enkele jaren noodzakelijk is voor het behoud van dit stuk Maastrichts cultureel erfgoed.

Kunst en cultuur

Het CDA denkt dat we de kracht van onze stad kunnen versterken door meer aandacht te besteden aan ons creatief imago. Kunst en cultuur liggen in Maastricht voor het oprapen. De stad inspireert grote groepen mensen om juist op dit vlak actief te zijn.

Het aantrekken van creatieve bedrijvigheid in brede zin kan de stad economisch een nieuwe impuls geven. Culturele broedplaatsen, ateliers, kleinschalig entertainment, een musicaltheater, de Muziekgieterij, evenementen, zijn bijzonder kansrijk in deze euregionale omgeving. Initiatieven moeten vooral ruimte krijgen om te kunnen starten en uit te groeien. Bélvédere en in het bijzonder de Timmerfabriek kunnen hierin een belangrijke rol spelen.

In de komende jaren zal gewerkt worden aan een diepgaande uitwerking van de ambitie Maastricht Culturele Hoofdstad 2018. Bij het formuleren van deze ambitie zal de link tussen de amateur en professionele kunst extra aandacht dienen te krijgen. Hier ligt niet alleen een opdracht voor de stad maar voor de hele regio. Het CDA Maastricht voelt veel sympathie voor de kleine en particuliere initiatieven die op het gebied van kunst en cultuur worden geboren in de Maastrichtse samenleving. Maastricht Culturele Hoofdstad zal enkel slagen wanneer het wordt gedragen door de bevolking. Maastricht Culturele Hoofdstad uit zich vooral in private initiatieven, bijvoorbeeld '6211 Kunst Kwartier', Cultural Freezone Landbouwbelang (de culturele vrijplaats en rafelrand van Maastricht). Uiteraard zal gewerkt worden aan een solide financiële onderbouwing.

Het CDA wil extra aandacht schenken aan de amateurkunst en volkscultuur, participatie bevorderen en meer kansen geven om deze vormen van kunst en cultuur zichtbaar te maken. Noden op het gebied van repetitieruimte, opslag en feestzaalruimte worden in kaart gebracht zodat we een gewogen keuze kunnen maken. Wij denken hierbij aan kunst en cultuur in en door de buurt, projecten op scholen stimuleren en kleinschalige initiatieven aanmoedigen.

Het CDA is er voorstander te onderzoeken op welke manier de Muziekgieterij een volgende groeispurong kan maken.

Het CDA wil amateurkunst bevorderen en de relatie met de professionele kunst verbeteren.

Een bijzonder onderdeel van kunst is de amateurkunst. Daar waar mensen elkaar vinden in een gezamenlijk bezigheid, ontstaat onderling respect vanzelf.

Amateurkunst is daarom een gewaardeerd onderdeel dat ondersteuning niet alleen nodig heeft, maar ook verdient. Het CDA Maastricht is daarbij wel van mening dat die vormen van kunst ook breed in de stad beoefend en ervaren worden. Veel amateurkunst- en muziekgezelschappen zijn van origine ontstaan in de buurten en vervullen nog steeds in die kleine gemeenschappen een belangrijke functie. Het CDA Maastricht is dan ook tegen centralisatie van die gezelschappen in het centrum van

de stad. Het CDA staat voor deze groepen een accommodatiebeleid voor waarin juist plaats is voor decentrale lokaliteiten. Dit laat echter onverlet dat de primaire (financiële) verantwoordelijkheid bij de gebruikers ligt. Het CDA stelt voor op zoek te gaan naar een festivalterrein buiten de singels om zo de druk op de binnenstad te verminderen.

Het CDA ondersteunt het initiatief van de stichting Maastrichtse Componisten die de belangen van het muzikale erfgoed van Maastrichtse componisten behartigt.

Kunst in de openbare ruimte geeft een kwaliteitsimpuls aan de bebouwde omgeving. Het nodigt uit om stil te staan bij wat je ziet of ervaart en kan zo bijdragen aan een moment van verwondering en bezinning.

Toegepaste kunst in civiele werken in een gemeente kan een kwaliteitsimpuls geven. Het CDA pleit dan ook voor een vernieuwde manier van samenwerking tussen gemeenten, kunstenaars en bedrijfsleven.

Het CDA Maastricht sluit daarbij aan bij de tendens in het kunst- en cultuurbeleid die leidt tot een cultureel bewustzijn in de samenleving (zogenoeten 'vermaatschappelijking' van kunst). Samen met kunstenaars wordt getracht burgers te betrekken bij kunstprojecten. Op deze manier blijft er niet alleen iets tastbaars achter, maar heeft het mensen ook samengebracht met een blijvende herinnering hieraan.

Het CDA daagt kunstenaars uit óók ondernemer te zijn. Te lang is kunst- en cultuurbeleid vooral subsidiebeleid geweest. Samen met het bedrijfsleven moet meerwaarde gezien en gevonden worden opdat cultuuruitingen kunnen rekenen op draagvlak in de lokale gemeenschap, waarvoor - indien aan de orde - ook een prijs moet worden betaald. De gemeente kan daarbij faciliteren.

Actiepunten:

- zoeken en/of realiseren van een alternatief voor de weggevalen Sphinxzaal ten behoeve van grotere publiektrekkende (binnen-)evenementen in het centrum.
- de gemeente beschermt het cultuurhistorische erfgoed van de lokale gemeenschap, zoals monumenten en landgoederen, maar zoekt ook naar spannende contrasten;
- de gemeente heeft in het kader van het behoud van erfgoed ook oog voor de niet-fysieke kant daarvan zoals taal en carnaval;
- doorgaan met het streven om Maastricht Culturele Hoofdstad te maken, maar daarbij wel soberheid betrachten waar mogelijk;
- aandacht voor en behoud van amateurgezelschappen in de buurten;
- kunst in de openbare ruimte en in civiele werken wordt gestimuleerd, waar mogelijk in samenwerking met het bedrijfsleven;
- het stimuleren van levensvatbare muziekgezelschappen in de buurten.

4. Economie en werkgelegenheid

Bevordering van werkgelegenheid is van groot belang. Het CDA vindt betaald werk de beste vorm van sociale zekerheid.

In Maastricht en de regio staat de maakindustrie onder zware druk. Het CDA wil in overleg met dit type bedrijven een plan opstellen om zo goed mogelijke randvoorwaarden te scheppen of te optimaliseren en innovatie te stimuleren. Door het combineren van kennis en kunde willen we de huidige industrie zo kansrijk mogelijk maken voor een vernieuwde en gezonde toekomst. Mocht blijken dat een bedrijf in de maakindustrie geen perspectief meer heeft dan zal in samenwerking met het Werkplein een plan worden opgezet voor het personeel. Mensen van werk naar werk helpen is het motto. Opleiding en scholing moeten helpen om deze brug te slaan. Op die manier moeten ook de oudere werknemers geschikt blijven voor de arbeidsmarkt.

In de 21ste eeuw is de kennis- en creatieve industrie de economische groeimotor in Europa. Maastricht heeft in potentie alles in huis om op deze twee fronten nieuwe ontwikkelingen in gang te zetten. De stad Maastricht heeft het vermogen om nieuw creatief kapitaal aan te trekken. Die aantrekkingskracht komt vooral voort uit de sterke reputatie van de stad Maastricht als cultuurstad, kennisstad, bezoekersstad, congresstad, winkelstad en woonstad. De aanwezigheid van de Universiteit Maastricht, sterke internationale bekendheid, uitstekende verbindingen met krachtige metropolen als Brussel, Londen, Parijs en Berlijn, een sterke regio met topuniversiteiten in Aken en Luik hebben een zeer positief effect op ambitie. Maastricht heeft tevens de ruimtelijke mogelijkheden om nabij het centrum nieuwe economische ontwikkelingen kansen te geven, denk aan Belvédère en Randwyck. Tot slot heeft de regio een landschap van hoge kwaliteit in de directe nabijheid waardoor nieuwe bewoners een compleet aanbod tegemoet mogen zien. Om deze twee nieuwe economische motoren tot ontwikkeling te laten komen zal middels een strategisch plan gewerkt worden aan de acquisitie van bedrijven en organisaties die passen in dit concept. Randwyck zal het centrum worden van de kennisindustrie o.a. middels de ontwikkeling van de Life & Science Campus. Belvédère is uitermate geschikt voor een groei en ontwikkeling van de creatieve industrie. De uitdaging van Maastricht moet liggen in de wens om niet de slimste stad **van** de wereld te worden maar de slimste stad **voor** de wereld. Maastricht zal in toenemende mate de economische motor worden voor de regio Zuid-Limburg. Vandaar dat deze strategie in nauwe samenwerking met de Provincie Limburg en regiogemeenten tot stand moet komen.

De toenemende druk op de binnenstad vraagt aandacht voor differentiatie en bewaking van de kwaliteit van het winkelaanbod. Versnelde ontwikkeling van de aanloopstraten moet prioriteit krijgen. De gemeente zal mede door middel van het Centrummanagement in permanent overleg met de ondernemers blijven. Het CDA is van mening dat gelet op de huidige situatie het aantal koopzondagen in voldoende mate tegemoet komt aan de wensen van de bezoekers van de stad. De planning van de koopzondagen wordt ieder jaar in goed overleg met de ondernemersorganisaties afgestemd.

Tevens moet alles in het werk gesteld worden om de werkgelegenheid en de dienstensector (denk aan callcentra) te behouden en uit te breiden. Continu zal aandacht geschonken moeten worden aan een goede balans tussen kwaliteit en kwantiteit. Onder het motto minder regels meer service willen wij de ondernemers in de stad zoveel mogelijk bedienen vanuit de "één loket"-gedachte.

De bereikbaarheid van de stad zal in de komende jaren sterk verbeteren door de ondertunneling van de A2. Ook in de tussenliggende periode zal de bereikbaarheid optimaal moeten zijn.

De bereikbaarheid van de Beatrixhaven zal dankzij de nieuwe ontsluiting vanaf de A2 sterk verbeteren. De revitalisering van de Beatrixhaven moet met kracht worden voortgezet, met ruime aandacht voor natte bedrijfsterreinen. Het is van groot belang dat we de aanwezige kennis in de Euregio op het gebied van havenbeheer en transport over water met elkaar delen. Het CDA Maastricht is van mening dat de Provincie Limburg daartoe het initiatief moet nemen. Maastricht dient permanent over voldoende bedrijventerreinen te beschikken. Voor de ontwikkeling van perifere detailhandel zijn in Maastricht op een drietal plaatsen mogelijkheden. Het CDA is voorstander van spoedige besluitvorming waarbij voorop staat dat de bereikbaarheid optimaal moet zijn voor Maastricht en de regio. Aan de te ontwikkelen locatie zullen kwaliteitseisen gesteld worden aan architectuur, duurzaamheid, uitstraling en de kwaliteit van het totale concept.

Sociale zekerheid

Het CDA hecht grote waarde aan het zelfstandig deelnemen aan het maatschappelijke leven. Betaalde arbeid geeft mensen inkomen, kansen tot zelfontplooiing en sociale netwerken. Het CDA wil zich dan ook inzetten om zoveel mogelijk mensen te laten uitstromen uit de uitkeringssituatie naar werk.

Het nieuwe werkplein is het centrum waar vraag en aanbod op de arbeidsmarkt bij elkaar komen. De samenwerkende instanties zoals de sociale dienst, UWV-Werkbedrijf, Phoenix, kredietbank zullen in toenemende mate samenwerken. Om deze samenwerking op een hoger niveau te tillen stelt het CDA voor om in overleg met het Rijk, in Maastricht een pilot op te starten ten aanzien van de bestuurlijke aansturing van deze samenwerkende partners.

Vanuit de wetenschap dat er in de komende jaren minder budget beschikbaar zal zijn voor re-integratie, zullen overheadkosten verder moeten worden teruggebracht. Daarnaast moeten we vanuit de grootst mogelijk creativiteit manieren bedenken om het maximale er uit te halen. Een goed voorbeeld is het project Social Return. Ruim 200 mensen met een uitkering stroomden uit naar een baan door middel van deze methodiek. De A2 School is hier als idee uit voortgekomen en zal in de komende jaren gestalte krijgen. Zij richt zich op opleiding en training om mensen opnieuw aan de slag te laten gaan of om mensen van werk naar werk te begeleiden. Het is tevens gericht op het behoud van vakmanschap.

Het CDA is van mening dat de aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt verbeterd moet worden. Het onderwijs dient meer vraaggericht te werken om zo optimaal in te spelen op de toekomstige vraag van werkgevers. Door presentaties en kennismakingsrondes tussen het regionale bedrijfsleven en het onderwijs moet de belangstelling voor allerlei vakken worden vergroot. Denk aan de bouw, zorg en techniek. Door afspraken met deze sectoren wordt planmatig naar deze doelen toe gewerkt. Blijven hameren op het voorkomen van schooluitval of het schoolverlaten zonder diploma is dringend gewenst. Hierover moet met de onderwijsinstellingen goede afspraken worden gemaakt.

Het CDA staat volledig achter de 'work first' aanpak. Iedereen aan de slag, is en blijft het motto. Bijzondere aandacht moet uitgaan naar jongeren (18- 23 jaar) die direct aan het werk moeten, zo nodig in een gemeentelijk traject. Tegenover het recht op een uitkering staat de plicht om zo snel als mogelijk uit de

uitkeringssituatie te raken. Aanbod van werk en scholing accepteren is vanzelfsprekend. Mensen, die echt niet mee kunnen in het reguliere arbeidsproces, worden verplicht zich te richten op andere vormen van participatie. Het opdoen van werkervaring en werkritme kan op veel manieren ontstaan ook door vrijwilligerswerk. Verbindingen leggen tussen de verschillende wettelijke regelingen WMO, WWB, WIB en WSW is een opgave voor de gemeente.

WSW

Het CDA is voorstander van de ingezette modernisering van de WSW (Wet Sociale Werkvoorziening). Dat betekent dat steeds vaker wordt gezocht naar werkzaamheden die doorstromen en mogelijk uitstromen tot gevolg hebben. Een methode die gericht is op groei van individuele vaardigheden en kwaliteiten. Het verbinden van het regionaal bedrijfsleven aan de uitvoering van de WSW door de stichting Immens moet krachtig worden voortgezet.

De MTB zal op die manier moeten toewerken naar een goede balans tussen inkomsten en uitgaven.

Armoedebeleid

De gemeente Maastricht heeft een integraal armoedebeleid ontwikkeld. Dit programma zal worden voortgezet. Er dient extra aandacht uit te gaan naar het wegwijs maken van mensen die recht hebben op inkomensondersteunende voorzieningen. (denk aan declaratieregeling, kwijtschelding, bijzondere bijstand, zorgtoeslag, grote uitgaven etc.)

Vanuit hulporganisaties wordt in toenemende mate intensief samengewerkt en meervoudige problemen in kaart gebracht. Door persoonlijke coaches zal ondersteuning worden geboden bijvoorbeeld bij het beheren van het beschikbare budget. Het werken met behoud van uitkering kan een eerste stap zijn om opnieuw werkritme en werkervaring op te doen. Het bevorderen van participatie van mensen in een armoede situatie blijft ons hoofddoel.

Actiepunten:

- voortzetting sociaal return;
- het opzetten van de A2-school;
- intensivering van de samenwerking van de instanties die betrokken zijn bij het Werkplein UWV, onder leiding van een bestuur.

5. Ruimte en wonen

Wervende woonmilieus

De bijgestelde stadsvisie 2008 Maastricht dient als basis bij het uitwerken van het nieuwe programma ruimtelijke ordening, wonen en bereikbaarheid.

Als gevolg van demografische ontwikkelingen dient een herbezinning plaats te vinden waar in Maastricht gebouwd en verbouwd gaat worden. De populariteit van Maastricht als winkel- en evenementenstad leidt tot tegenstellingen in belangen van ondernemers en bewoners van de binnenstad. De gemeente moet hier omwille van de leefbaarheid alert op zijn. Uitgangspunt van die herbezinning zal moeten zijn dat we vooral de vraag van huidige en nieuwe inwoners centraal stellen. Naar welk type woning is men op zoek en in welk type omgeving is die woning te vinden. Wervende woonmilieus en woningen in alle prijsklassen dienen de uitgangspunten te zijn in de Belvédère, de Geusselt en de toekomstige A2 zone. Dit type woonmilieu staat voor duurzaam bouwen, ruime woningen, moderne eigenzinnige architectuur, hoge kwaliteit van openbare ruimte, optimale bereikbaarheid (kind- en fietsvriendelijk). Ook in de herstructureringsbuurten en kleinschaligere niveaus zullen locaties langs deze kwaliteitslijn bekeken worden. De kwaliteit van wonen en woonomgeving staat dus voorop. Het aantal huishoudens zal in de komende jaren verder toenemen. Het aantal inwoners zal naar verwachting licht dalen. Gronden waar in de komende jaren geen plannen zullen worden uitgevoerd moeten na herinrichting bijdragen aan de kwaliteit van de bestaande woonomgeving. Dat kan door middel van het inrichten van deze ruimte met definitief of tijdelijk groen.

Maastricht zal in 2010 een nieuwe structuurvisie moeten ontwikkelen. Die visie moet stedenbouwkundig en juridisch het kader vormen waarbij de kwaliteit en samenhang van onze stad getoetst kan worden. Deze visie dient in goed overleg met alle betrokken organisaties tot stand te komen.

De Wijk Ontwikkelingsplannen versterken de daadkrachtige aanpak van de verbetering van diverse wijken in Maastricht (in navolging van eerdere projecten). De betrokkenheid van bewoners bij deze processen is intensief en van grote waarde. Ook in de komende jaren zullen we deze aanpak met kracht voortzetten. De hechte samenwerking met het Rijk, Provincie, woningcorporatie, buurt zal de basis moeten blijven voor succes.

Wervende woonmilieus dienen voor verschillende doelgroepen te worden gebouwd. Hierbij denken wij aan starters, jonge gezinnen, ouderen, maar ook “driegeratiehuizen”. Tevens willen wij voldoende ruimte bieden aan bouwen op eigen initiatief, grondgebonden woningen op basis van eigen architectuur (binnen contouren van beeldkwaliteitsplannen). Op de appartementenmarkt dient in hartje binnenstad ook aandacht te zijn voor woonmilieus in de hoge tot zeer hoge prijsklasse.

Belvédère is bij uitstek kansrijk als ‘place to be’ als het gaat om de creatieve klasse en creatieve industrie, denk o.a. aan kunsten, media, entertainment, vormgeving, mode, reclame en architectuur.

Actiepunten:

- bij de ruimtelijke inrichting en de visie op wijken dient de veelzijdigheid van de stad tot uitdrukking te komen;
- er moeten nieuwe bouwkavels voor particulieren gerealiseerd worden.
- geïnvesteerd moet worden in gedifferentieerde woningbouw, die bijdraagt aan de kwaliteit van het leefmilieu in de stad;

- de kansen van de huidige demografische ontwikkelingen dienen optimaal te worden benut. Dit betekent meer ruimte, meer groen en meer kwaliteit van wonen;
- in 2010 zal een nieuwe stedenbouwkundige visie worden geformuleerd;
- de Wijk Ontwikkelingsplannen worden voortvarend doorgezet.

Het Project A2 Maastricht

Het project bureau A2 Maastricht zal in nauwe samenwerking met het consortium Avenue2 daadwerkelijk van start gaan met de realisatie van de A2 tunnel. Het is een integraal plan dat voor de stadsontwikkeling van Maastricht grote kansen biedt. Het CDA verwacht een initiërende rol van de gemeente als het gaat om partijen te binden en samen nieuwe kansen te creëren. Goede communicatie met de inwoners, bezoekers en dagelijkse forenzen is van het grootste belang. De stad moet optimaal bereikbaar blijven en dat mag en moet iedereen weten.

Actiepunt:

- communicatie rond het A2 project krijgt hoge prioriteit.

6. De stad Maastricht en haar omgeving

De Stad

Maastricht is een veelzijdige en internationale stad. Vele instellingen zijn hier gehuisvest. Er is een breed palet aan voorzieningen, niet alleen voor Maastrichtse burgers, maar ook voor de mensen uit de wijde omtrek. Als grote stad in de regio vervult Maastricht een trekkersrol op tal van terreinen. Veel mensen vinden er hun werk. Hier zijn schouwburgen en theaters, conferentiecentra, hotelaccommodaties, opleidingsinstituten en een ruim en gedifferentieerd winkelaanbod voor mensen tot ver buiten Maastricht. Wil de stad Maastricht haar belangrijke rol in de regio waarmaken, dan is het noodzakelijk om goed overleg te plegen met de naburige gemeenten. Een beleid kan enkel effectief zijn als er ook bij alle andere participanten draagvlak aanwezig is. Een goede communicatie is daarom van groot belang en draagt bij aan wederzijds begrip. De gemeente dient het initiatief hier toe te nemen. Het belang van samenwerking met andere gemeenten wordt nadrukkelijk onderkend.

Actiepunt:

- de gemeente neemt initiatieven die de samenwerking met de buurgemeenten bevordert. Daarbij geldt dat succesvolle samenwerking niet vrijblijvend is en voortdurend aandacht behoeft.

Zuidlimburgse stad en (Eu)regionaal centrum

Als centrumstad oefent Maastricht een centrale functie uit voor de Euregio, onder andere op het vlak van werkgelegenheid, verzorging, onderwijs, cultuur en ontspanning.

Maastricht wordt, onder andere door die rol, echter ook geconfronteerd met problemen. In het zoeken naar oplossingen moeten we over de eigen grenzen kijken. De kans is reëel dat buurgemeenten met gelijksoortige problemen te maken hebben of zullen krijgen. In dat geval is het van belang dat in (Eu)regionaal of zelfs internationaal verband een gezamenlijke visie tot stand wordt gebracht.

(Eu)regionale of internationale afstemming (bij voorkeur onder leiding van een eerstvolgende 'hogere' overheid) is dus erg belangrijk als het gaat om stadsgrensoverschrijdende problematiek. Een sterke gemeente is niet per definitie een gemeente die alle problemen geheel zelfstandig aanpakt. Het kan een teken van kracht zijn om als gemeente samen te werken met andere gemeenten.

Juist in een periode van laag conjunctuur of economische crisis moet een centrumstad haar leidende rol vervullen in de regio. Dat betekent in het geval van Maastricht vooroplopen daar waar het onder andere gaat om het aantrekken van innoverende bedrijvigheid, regiobranding en het benutten van internationale kansen. Juist dan moet anticyclisch om worden gegaan met investeringen in bijvoorbeeld een top vestigingsklimaat voor internationaal onderwijs, de Universiteit Maastricht, maar ook bijvoorbeeld in het binnenhalen van een groot regionaal theater dat geschikt is voor grootschalige internationale producties. Daarnaast moet fors worden geïnvesteerd in de voorzieningen in stad en regio. Denk hierbij aan de kwaliteitsslag op het gebied van sport zoals moderne sportparken en het nieuwe zwembad. De regionale gebiedsontwikkeling Valkenburg-Maastricht levert een positieve bijdrage aan het aantrekkelijker maken van deze regio. Het stimuleert het meerdaags verblijf en dat is een belangrijk aandachtspunt voor het CDA. Maastricht moet nog meer de samenwerking met de regio zoeken.

Actiepunten:

- het realiseren van een gezamenlijke, regionale visie op veiligheid (coffeeshopproblematiek, politie-inzet en brandweer);
- het intensiveren van een gezamenlijk, regionaal arbeidsmarktbeleid;
- het realiseren van een gezamenlijke, regionale woningbouwvisie en bijhorende bouwopgave;
- het (mede) tot stand brengen van verdergaande, intensieve bestuurlijke samenwerking en verhoging van de bestuurskracht tussen de Zuidlimburgse gemeenten inclusief de Provincie;
- het onderzoeken van de mogelijkheden van een Eurometropool met Aken en Luik;
- het aanhalen van de stedenband met Luik;
- het bevorderen van samenwerking van de verschillende universiteiten in de Euregio.

Het balkon van Europa

Maastricht profileert zich als een Europese stad. Een stad die in het hart van Europa ligt, op korte afstand van België, Duitsland, Luxemburg en Frankrijk; een stad met een rijke historie die altijd een Europees profiel heeft gehad. Maastricht is mede vanwege haar ligging van origine tweetalig (Mestreechs en Frans). Gezien de internationale ambities moet Maastricht meer inzetten op meertalig onderwijs. Zowel in de zin van taalonderwijs op de basisschool alsook de ontwikkeling van een Euregioschool. Deze beginnende vorm van profilering zou uitgewerkt moeten worden naar een vorm van onderwijs waarin niet alleen tweetalig onderwijs (Frans-Nederlands) wordt gegeven, maar waarin twee onderwijssystemen daadwerkelijk worden geïntegreerd, met een curriculum dat voorbereidt op het verkrijgen van twee nationale diploma's (Belgisch en Nederlands) in plaats van één.

Natuurlijk is Maastricht ook de stad waar in 1992 de Europese Unie is gesticht door het Verdrag van Maastricht. Om de stad nog beter te kunnen profileren als Europese stad, zou een Europahuis een aanwinst zijn. Gevestigd in een gebouw op een centrale plaats in de stad.

Samen met andere partners (o.a. culturele instellingen, onderwijs, provincie, Euregio, andere gemeenten) dient voortvarend gewerkt te worden aan de kandidatuur van Maastricht als culturele hoofdstad van Europa.

Actiepunten:

- het stimuleren van het buurtaalonderwijs in het basis- en voortgezet onderwijs;
- het verder uitbouwen van de Euregioscholen;
- inzetten op een centraal Europahuis waarin:
  - een informatiepunt met betrekking tot de Europese instituten in Maastricht;
  - het bureau van de 'grensmakelaar', die het kabinet doorlopend informeert over specifieke knelpunten waarmee de grensstreek kampt, die mogelijke oplossingen in kaart brengt en de samenwerking tussen diverse overheden en instellingen in binnen- en buitenland verbetert, die zich bezighoudt met concrete problemen die door burgers, bedrijven en instellingen in de grensgebieden worden aangedragen en die samen met België en Duitsland gezamenlijke oplossingen bedenkt;
  - een informatiepunt Maastricht Culturele Hoofdstad;
  - het Europe Direct informatiecentrum (nu in Centre Céramique);

- een Euromuseum (met Verdrag van Maastricht uit 1992).

Maastricht mondiaal

Maastricht moet haar naam van 'Balkon van Europa' verder oprekken naar de hele wereld. Zo ligt er bijvoorbeeld in Azië nog een groot potentieel op het gebied van toerisme, instituten en bedrijven. In die zin is het van belang dat Maastricht daarover in samenwerking met de provincie en de MAHHL-partners (samenwerkingsverband tussen de steden Maastricht, Aken, Hasselt, Heerlen en Luik) een gezamenlijke visie ontwikkelt.

Aken en Luik hebben reeds een stedenband met Chinese steden, wellicht dat Maastricht hierbij kan aansluiten. Luik ondersteunt de aspiraties van Maastricht om in 2018 culturele hoofdstad van Europa te worden en het onderhouden van culturele contacten met niet-westerse cultuurgroepen kan een doorslaggevende factor zijn voor de toekenning van de titel Europese Culturele Hoofdstad.

Actiepunt:

- het in samenwerking met provincie en MAHHL-partners ontwikkelen van een gezamenlijke visie.

7. Duurzaamheid, milieu en water

Maastricht is een stad met een rijk verleden, dat zowel in positieve als negatieve zinnen sporen heeft nagelaten. Gewezen kan worden op het monumentale centrum, maar ook op de verontreinigingen ten gevolge van vroegere industrieën.

De aantrekkelijke stad vereist een goed woon- werk- en leefmilieu.

Naast de traditionele watertaken hebben gemeentes nu ook de taak de gevolgen van klimaatverandering (onder andere fellere regenbuien dus meer wateroverlast) te bestrijden.

Vanuit de reeds eerder genoemde uitgangspunten wil het CDA werken aan duurzaamheid. Er is behoefte aan innovatieve en creatieve oplossingen.

De gemeente staat voor een meervoudige opgave: het bijdragen aan de oplossing voor de mondiale/klimaat problemen en de zorg voor een goed woon- en leefmilieu in en om de stad. De gemeente neemt daarnaast vanzelfsprekend ook de verantwoordelijkheid door het tonen van goed voorbeeldgedrag.

Afgelopen jaren heeft de gemeente Maastricht -met succes- al veel tijd, geld en energie geïnvesteerd in de bestrijding van veel milieuproblemen. Zo is het besef aanwezig dat alle beleidsvelden moeten bijdragen aan het bereiken van milieu- en duurzaamheidsdoelstellingen. Het besef is ook aanwezig dat een milieuvriendelijke en duurzame stad positief bijdraagt aan het imago van de stad, kortom duurzaamheid is een kans.

Een openbare ruimte die vuil en stuk is, leidt doorgaans tot een verdere vervuiling. Naleving en handhaving van regels blijven daarom onverminderd een aandachtspunt.

Het CDA koerst er vooral op om nieuwe impulsen te geven aan de invulling van het begrip rentmeesterschap. Niet zozeer door veel meer te doen, maar vooral door de samenhang en synergie tussen alle inspanningen te vergroten en burgers, bedrijven en bezoekers meer verantwoordelijk te maken.

Actiepunten:

Algemeen

- vergroot het draagvlak en maak de burgers, bedrijven en bezoekers bewust van de voordelen van een leefbare duurzame stad opdat men daar vanuit de eigen verantwoordelijkheid een bijdrage aan levert;
- bereikte resultaten goed communiceren en als voorbeeld stellen;
- relevante partijen zoals milieugroepen, natuurverenigingen, vissportverenigingen meer betrekken bij planvorming en uitvoering (groene zones en visstandverbetering);

Duurzaamheid

- Maastricht profileert zich als millenniumgemeente en wordt in 2030 energie/CO² neutraal door:
  - fors in te zetten op energiebesparing;
  - met inachtneming van de omgevingsfactoren zoals flora en fauna zoveel mogelijk groene energie toe te passen en alternatieve bronnen in de stad (windmolens, waterkracht, biomassacentrales) maximale kansen te geven;
  - compensatiemaatregelen te treffen als gebruik van traditionele energie niet vermeden kan worden.
- Duurzaamheid komende jaren volop kansen geven via cradle2cradle aanpak bij:

- Project A2 Maastricht
- Belvédère
- Maastricht Noordoost
- Maastricht Culturele Hoofdstad.
- Duurzame insteek bij de buurtaanpak/buurtontwikkeling.
- Bevorderen van eerlijke handel in duurzame producten, de gemeente geeft het goede voorbeeld.

Leefmilieu

- Milieuambitie differentiëren naar buurten (gezonde leefbare wijken en bruisende levendige binnenstad);
- milieuhinder blijvend monitoren en managen tot acceptabele niveaus;
- verbeteren bodemkwaliteit, terugdringen milieuoverlast van verkeer en bestrijding horeca- en evenementenlawaaai blijven speerpunten
- nieuwe impulsen aan afvalbeleid (preventie, hergebruik); stimulering burgervriendelijke inzamelmethoden, een afvalinzamelingsstelsel introduceren voor de binnenstad;
- het repressief optreden tegen illegaal storten van afval;
- het repressief optreden tegen vervuilen of onjuist scheiden bij milieu perrons.

Water

- Kwaliteit van Maas en Jeker moeten overeenkomstig de functies en de omgeving zijn (dus beter worden);
- Jeker meer beleefbaar/zichtbaar maken in stedelijk gebied (terugdringen overkluizingen);
- een klimaatproof stedelijk waterbeheer ontwikkelen (geen overstromingen, capaciteit riool aanpassen etc).

Ecologie

- Burgers meer vertrouwd doen raken met natuur en ecologie;
- herwaardering wijkgroen;
- uitbreiden millenniumbos.

Groene stad en landelijke omgeving

Maastricht is een stad in een groene omgeving; dat maakt onze stad aantrekkelijk. Aan de randen van de bebouwde omgeving liggen groene zones waar men kan recreëren en waar ook agrarische activiteiten plaatsvinden. Deze groene zones zullen naar de toekomst toe gewaarborgd moeten blijven. Dit past ook in onze visie op duurzame ontwikkeling. Zij dragen tevens bij aan een natuurlijke overgang naar het landelijke gebied. Door de stad met de groene omgeving te verbinden kan de aantrekkelijkheid van de hele regio Zuid-Limburg versterkt worden.

Hierdoor bieden wij ook de komende generaties een aantrekkelijke woonomgeving waar tevens de toerist graag zal vertoeven.

Ook binnen de stad zelf en de diverse kerkdorpen zijn 'groene' plekken waar aandacht aan moet worden geschonken. Daarbij zou het in overleg met de buurt kunnen gaan om de aanleg van wandel- en fietspaden, kinderboerderijen, volkstuintjes, stadstuinen en dergelijke. Door op een duurzame wijze met deze groene zones om te gaan wordt een bijdrage geleverd aan een gezond leefklimaat voor de inwoners. Het nodigt uit tot bewegen en verbetert de luchtkwaliteit. Slow food ontwikkeling in de Landgoederenzone dient te worden bevorderd waardoor het culinaire karakter van onze stad verder wordt versterkt.

Het CDA wenst de groene ruimtes in de stad zo goed mogelijk met elkaar te verbinden zodat er meer attractieve, sportieve en recreatieve routes ontstaan door de stad. De Groene Loper zal vanuit die gedachte verder uitgerold worden. Op die manier worden stadsdelen op een groene wijze met elkaar verbonden. Vanuit ieder stadsdeel kan langs een groene route het groene ommeland eenvoudig bereikt worden.

Aandacht voor groen draagt bij aan de totale waarde beleving van onze stad.

Actiepunten:

- er zal een studie worden verricht naar de wenselijke ontwikkelingen van groene zones. Uitgangspunt daarbij is de verbinding van de mens met de natuur en het buitenleven te verstevigen;
- samen met de horeca dient het gebruik van streekproducten te worden gepromoot;
- het uitrollen van de groene loper door de hele stad.

8. Mobiliteit

Een goede bereikbaarheid en goede doorrijdbaarheid, met alle vormen van vervoer, alsmede verkeersveiligheid zijn essentiële voorwaarden om Maastricht als veelzijdige, internationale, innovatieve stad te laten functioneren en vooral ook om onze stad verder te ontwikkelen. Deze opgave is complex. Het fijnmazige stedelijk weefsel, de monumentaliteit, de ligging van de stad in een aantrekkelijk Heuvelland verhinderen oplossingen die in andere steden wel werken. Dit ontslaat ons niet van de plicht om aandacht te schenken aan nieuwe c.q. hernieuwde vervoerssystemen zoals lightrail en stadstram voor het centrum.

De afgelopen jaren is veel tijd, geld en energie gestoken in de opstelling van plannen. In de uitvoering zijn maatregelen doorgevoerd die niet geaccepteerd zijn door de bevolking omdat ze met name de leefbaarheid in de buurten aantasten, denk aan sluipverkeer en parkeeroverlast, of omdat ze niet begrepen worden, denk aan doseerlichten en de fietsenhandhaving.

Er zijn innovatieve en creatieve oplossingen noodzakelijk om de bereikbaarheid, voor bewoner en bezoeker, blijvend te kunnen garanderen. Oplossingen moeten bijdragen aan de aantrekkelijkheid van de stad en aan de verbetering van het woon- en leefklimaat in Maastricht. De gekozen oplossing voor de A2 is een inspirerend voorbeeld.

Het is tijd voor de opstelling van een nieuwe mobiliteitsvisie met begrijpelijke oplossingen voor burger en bezoeker.

Hoge prioriteit dient te gaan naar het Maaskruisend verkeer, optimaal openbaar vervoer, onder andere de aanleg van de tram Vlaanderen-Maastricht en een snelle start van de ondertunneling van de A2. Een goede bereikbaarheid van betaalbare parkeervoorzieningen voor bezoekers en werknemers dient hoge prioriteit te krijgen. Vanaf het eerste moment zal tijdens de werkzaamheden aan de A2 zorgvuldig worden bijgehouden hoe het gesteld is met de bereikbaarheid. Snel reageren met effectieve (tijdelijke) maatregelen moet steeds mogelijk zijn.

Intensieve communicatie met bewoners, bedrijven en bezoekers zal een continu proces zijn. Ook zullen wij reizigers moeten verleiden tot slim en structureel reizen naar hun arbeids- en studieplek. Wij noemen dit mobiliteitsmanagement en dit management zal vele mogelijkheden bieden. Prioriteit bij specifieke reizigersstromen, zoals forensen (spits), bezoekers evenementen en topdruktedagen evenals het goederenvervoer.

In het parkeerbeleid zal ook maatwerk moeten worden geleverd. Op sommige plekken kan betaald parkeren worden aangepast door een systeem met lage tarieven. Ook kan het zinvol zijn ten behoeve van bepaalde doelgroepen gedurende afgebakende tijdzones een gedifferentieerd tarief te hanteren. Bijvoorbeeld op de dinsdag- en donderdagmorgen voor winkelende ouderen en economisch zwakkeren. De gehele zondag blijft voor de familie gratis straatparkeren.

Actiepunten:

- de herinrichting van de A2 zo mogelijk versnellen en gebruik maken van de crisis- en herstelwet;
- een programma schoon rijden (waarbij gebruik wordt gemaakt van elektriciteit en schone energiebronnen) ontwikkelen in samenwerking met vervoersbedrijven, bedrijfsleven en overheidsinstellingen;
- alternatieve vervoerwijze verder ontwikkelen:
  - snelle treinverbindingen naar (inter)nationale bestemmingen;
  - Lightrail ten behoeve van (Eu)regionaal vervoer, waarin Eijsden niet uitgesloten dient te worden;

- bestaand Veolia-netwerk verfijnen in de stad en in verbinding met de landelijke omgeving;
- onderzoek naar tramverbindingen van centrale parkeerplaatsen naar het stadscentrum;
- alleen bussen op aardgas en elektriciteit binnen de singels (onderdeel programma schoon rijden);
- fietsplan voor alle doelgroepen (van oud tot jong, ook bijvoorbeeld plannen maken voor de scootmobiel).
- het verder en beter ontwikkelen van stadsdistributie in overleg met ondernemers en rekening houdend o.a. met de buurten Limmel en Nazareth, zodat deze niet het kind van de luchtkwaliteits-rekening zullen worden;
- een oplossing creëren voor het woon-/werkparkeren en woon-/studieparkeren in samenwerking met bedrijfsleven en universiteit (om parkeerdruk in buurten te verminderen). De auto's van de studenten moeten uit de wijken geweerd worden en er dient een definitieve oplossing te komen;
- doorstroombaarheid van de stad verbeteren, vooral op de bruggen en de toevoerwegen daarvan;
- herziening van het parkeerbeleid:
  - uitbreiden parkeerfaciliteiten voor bezoekers (huidige plafond van 7300 parkeerplaatsen voor de binnenstad te verhogen tot minimaal 8000). De uitbreiding van het winkelaanbod met Mosae-Forum, Entre Deux en het nieuw te ontwikkelen Boschstraatgebied geven aan dat dit noodzakelijk is;
  - eerlijke tarieven voor betaald parkeren en meer maatwerk voor bijzondere doelgroepen;
  - betaald parkeren invoeren in die wijken waar te veel overlast ontstaat tegen een goedkoop vergunning - parkeren - tarief;
  - Park&Ride en Park&Bike langs alle belangrijke invalswegen met een versnelling voor de Beatrixhaven met 1000 auto's en een frequente shuttle verbinding naar het centrum;
  - gebruik van het lage tarief (0,20 ct.) op plaatsen waar kortdurend parkeren praktisch is (bijv. bij winkelcentra, kerken en andere gebedshuizen);
  - parkeren in de garages niet meer afrekenen per uur, maar een andere meer betaalbare maatregel nemen;
  - de huidige functie van bezoekersparkeren voor de Vrijthofgarage staat niet ter discussie. Wel zal er op worden ingezet de files te beperken door een goede doorverwijzing;
  - het CDA kiest voor het eurokaartje op topdruktedagen en op koopzondagen;
- het verbeteren van de verkeersveiligheid in wijken en de kwaliteit van de woon- en leefomgeving als uitgangspunten nemen;
- milieuzonering voor gehele stad (weigering/regulering vervuilende en zware voertuigen naar Duits model);
- Beatrixhaven/binnenscheepvaart: bij de revitalisering van het industrieterrein Beatrixhaven inzetten op verbetering van de diverse transportmogelijkheden (water, spoor, aansluiting A2) evenals de koppelingen hiertussen. Een haalbaarheidsstudie uitvoeren voor vervoer over water van forensen en bezoekers naar hun bestemming.
- het bevorderen van veiligheid voor kinderen op weg naar school
- het optimaliseren van het doseerlichtensysteem zodat de doorstroming beter wordt en de ergernis wordt voorkomen.

9. Politiek en bestuur

Gedrag

Het CDA Maastricht wil een degelijke en betrouwbare politieke partij zijn. Als het gaat om onze gemeente zijn lokale politiek en bestuur voor het CDA Maastricht geen doelen op zich, maar een manier om zaken in de lokale samenleving voor elkaar te krijgen. Samenwerken met en ruimte geven aan de lokale gemeenschap en haar (eerder gehonoreerde) initiatieven zijn daarbij van groot belang. Persoonlijke betrokkenheid van politici of bestuurders juicht het CDA Maastricht toe. Als volksvertegenwoordigers van een volkspartij horen ze midden in de maatschappij te staan. Daarbij dient wel belangenverstrengeling te worden voorkomen. Dit betekent dat raadsleden geen woordvoerder kunnen zijn over zaken waar zij anderszins als bestuurder bij betrokken zijn..

Het is van belang om bestuurlijke integriteit centraal te stellen en daarmee imagoschade te voorkomen. Dit verhoogt het vertrouwen van burgers in de politiek en verkleint de afstand tussen bestuurders en burgers.

Samenstelling

De CDA-fractie wil in zowel samenstelling als opstelling herkenbaar zijn voor de veelzijdigheid van de Maastrichtse gemeenschap. Dan gaat het om mensen uit de diverse generaties, mannen en vrouwen uit alle bevolkingslagen, buurten en dorpen. Dat hoort ook bij een volkspartij, die menselijke waardigheid, respect en veiligheid hoog in het vaandel heeft staan. Vanuit deze beginselen en de in de inleiding genoemde uitgangspunten is het CDA bereid collegeverantwoordelijkheid te dragen. Het CDA Maastricht is daarbij van mening dat een nieuw college zowel kwantitatief als kwalitatief voldoende dient te zijn toegerust om haar taken waar te maken. Tevens moet voldoende aandacht worden gegeven aan een goede balans tussen relatienetwerken en de ambitie van het college en de draagkracht van de gemeente.

Mensen en Financiën

Het verder ontwikkelen van onze stad en de realisering van de in dit programma beschreven voornemens is alleen maar mogelijk als er mensen zijn die zich daar voor willen inzetten. Natuurlijk doet dat een beroep op bestuurders en politici maar evenzeer op de gemeenteambtenaren. Het is daarom van belang dat er een goed personeelsbeleid wordt gevoerd. Werken bij de overheid moet aantrekkelijk blijven. Het bestuur dient als werkgever bij te dragen aan een prettig werkklimaat, het ontwikkelen van talenten, het bieden van voldoende opleidingsfaciliteiten en goede arbeidsvoorwaarden. Het CDA kiest voor een zo klein mogelijke maar tevens goed toegeruste ambtelijke organisatie.

Waar mogelijk dient de bureaucratie te worden teruggedrongen en een sanering in regelgeving te worden doorgevoerd. Niet de overheid maar de mensen zelf zijn als eerste verantwoordelijk voor de inrichting van de samenleving.

Mede ten gevolge van de huidige economische crisis wordt het huidige rijksbeleid gekenmerkt door bezuinigingen. Dit betreft ook de gemeente Maastricht, zodat ook hier bezuinigingen onontkoombaar zijn.

Het CDA zal bevorderen dat na de start van de nieuwe collegeperiode alle mogelijkheden van bezuinigingen en de effecten daarvan in kaart worden gebracht. Aandachtspunten daarbij zijn:

- doelmatig werken, hetzelfde doen voor minder geld;
- meer regionaal samenwerken en daardoor kosten besparen;
- takendiscussie;
- stimuleren eigen verantwoordelijkheid burgers.

Ook al staan de gemeentelijke financiën onder druk. Het streven blijft gericht op een gezond financieel beleid. Als nieuwe beleidsvoornemens ter hand worden genomen, zal bezien moeten worden of het oude c.q. bestaande beleid geschrapt kan worden waardoor middelen kunnen worden vrijgemaakt voor nieuwe initiatieven. De gemeentelijke belastingdruk dient beperkt te blijven. De insteek is om de belastingverhogingen te beperken tot de trendmatige verhogingen. Verder zal het profijtbeginsel worden gehanteerd, waardoor de kosten zoveel mogelijk gedragen worden door degenen waarvoor deze zijn gemaakt. Denk daarbij bijvoorbeeld aan legeskosten voor vergunningen van bijvoorbeeld evenementen. Over verstrekte subsidies en bijdragen dienen de ontvangers verantwoording af te leggen.

Actiepunten:

- er dient een evenwichtig personeelsbeleid te worden gevoerd waarbij de bureaucratie wordt teruggedrongen;
- belastingverhogingen blijven zoveel mogelijk beperkt tot trendmatige verhogingen;
- bezien dient te worden welke regels geschrapt of vereenvoudigd kunnen worden onder het motto “minder regels, meer service”;
- Het in kaart brengen van alle mogelijkheden tot bezuinigingen en de effecten daarvan.